

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การนำเสนอภาพลักษณ์ของแม่ในนิตยสารสำหรับแม่และเด็กนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ที่สะท้อนบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของแม่ และเพื่อนำแนวคิดสตรีนิยมมาศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของแม่ในภาวะของการตั้งครรภ์ ตลอดจนการเลี้ยงและดูแลลูกในนิตยสารสำหรับแม่และเด็ก โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ตัวบท จากบทความต่างๆ ในคอลัมน์ที่ปรากฏในนิตยสารรักลูก ซึ่งเป็นนิตยสารประเภทสำหรับแม่และเด็ก ที่ออกเผยแพร่ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. 2552 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2552

ผลการศึกษาวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ที่ปรากฏในนิตยสารนั้น แม่ต้องเป็นผู้รับภาระ และรับผิดชอบในการเลี้ยงและดูแลลูกในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดด้วยความเสียสละและอดทน โดยต้องให้ความรักและคำนึงถึงความสุขของลูกเป็นหลัก และเมื่อนำแนวคิดสตรีนิยมมาวิเคราะห์พบว่า ความเป็นแม่นั้นไม่ใช่เรื่องส่วนตัวที่แม่จะสามารถมีอำนาจในการตัดสินใจในการมีลูกหรือเลี้ยงดูลูกได้ตามความต้องการของตนเอง แต่หากเกิดอะไรขึ้นกับลูกแม่กลับเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว นอกจากนี้ยังพบว่าภาระหน้าที่ของแม่ในการเลี้ยงและดูแลลูกเป็นภาระหนักและไม่มียวันสิ้นสุด จนทำให้แม่หรือผู้หญิงไม่สามารถมีเวลาส่วนตัวเพื่อใช้ในการพัฒนาตนเองและรู้สึกผิดตลอดเวลาต่อภาระหน้าที่ที่ไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ของตนเอง ในด้านอารมณ์ความรู้สึกของแม่นั้น อารมณ์ความรู้สึกของแม่ไม่ได้มีแต่ความรักและความสุขเท่านั้น แม่ต้องเผชิญกับความเครียด ความกังวล ความกลัว ความเจ็บปวดและความยากลำบากตลอดเวลาในการเลี้ยงและดูแลลูก ซึ่งประเด็นเหล่านี้ไม่ได้รับการสะท้อนตามความเป็นจริงและให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะคือ นิตยสารสำหรับแม่และเด็กควรนำเสนอการมีส่วนร่วมและส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและควรรับผิดชอบต่อภาระเลี้ยงและดูแลลูกด้วย เช่น ฟอ ญาติพี่น้อง รัฐ และสังคมทั่วไป เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของแม่และให้แม่หรือผู้หญิงสามารถมีเวลาส่วนตัวเพียงพอที่จะสามารถใช้ในการพัฒนาตนเอง ไม่ใช่เพียงแค่มองหน้าที่แม่รับภาระหนักในการเลี้ยงและดูแลลูกหรือรับผิดชอบต่อสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับลูกเท่านั้น นอกจากนี้ นิตยสารสำหรับแม่และเด็กควรได้สะท้อนให้เห็นความเป็นจริงของอารมณ์และความรู้สึกของแม่ที่ไม่ได้มีแต่ความรักและความสุขในระหว่างภาวะการตั้งครรภ์ตลอดจนการเลี้ยงและดูแลลูกเท่านั้น เพื่อบุคคลคนทั่วไปได้รับรู้ เข้าใจภาวะทางอารมณ์ของแม่และช่วยแบ่งเบาความยากลำบากตลอดระยะเวลาในการเลี้ยงและดูแลลูก